

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 6Csp/9/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5724200405
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Bauer
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2024:5724200405.1

Uznesenie

Okresný súd Martin v spore žalobcov: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/XX, XXX XX, B., 2/ D. E., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXXX/XX, XXX XX, B., 3/ F. B. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. XXXX/XX, XXX XX, B., proti žalovanej: Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Tomášikova 48, 832 37, Bratislava, IČO: 00 151 653, o určenie neplatnosti právneho úkonu, o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia sa z a m i e t a.

odôvodnenie:

. Žalobou podanou na súde dňa 08.02.2024 sa žalobcovia domáhajú určenia, že právny úkon - vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru žalovaným zo dňa 05.02.2018 je neplatným právnym úkonom a náhrady trov konania. Zároveň sa domáhajú nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva na nehnuteľnostiach, a to rodinného domu súpisného čísla 1507, postaveného na parcele č. 3730/143 a pozemkov parc. číslo XXXX/XXX - G. výmere 266 m² a parcelné číslo XXXX/XXX - G. výmere 479 m², zapísaných na LV XXX, vedeným Okresným úradom Martin, katastrálny odbor, pre k. ú. B. (ďalej len „nehnuteľnosti“), do rozhodnutia vo veci samej a povinnosti zdržať sa úkonov smerujúcich k uskutočneniu dobrovoľnej dražby predmetných nehnuteľností do skončenia vo veci samej. Uvedli, že žalobcovia 1/ a 2/ sú vlastníckmi predmetných nehnuteľností každý v spoluvlastníckom podiele o veľkosti 1 k celku. V tejto nehnuteľnosti má trvalé bydlisko 10 osôb. Dňa 04.03.2015 uzavreli žalobcovia 1/ a 3/ so žalovaným úverovú zmluvu č. 5068827808 vo výške 51.000 € a dňa 26.05.2015 úverovú zmluvu č. 5072449694 vo výške 13.000 €. Súčasne so zmluvou boli nútení uzavrieť záložnú zmluvu dňa 04.03.2015 a 26.05.2015. V roku 2018 sa žalobcovia 1/ a 3/ dostali do finančných problémov. Mali omeškané splátky. Z tohto dôvodu žalovaný listom zo dňa 05.10.2017 vyzval na úhradu omeškaných splátok týkajúcich sa predmetných úverov. Tieto listiny neboli žalobkyni 1/ doručené, ale sú súčasťou spisu vedeného na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 10Csp/15/2022. Následne žalovaný vyhlásil úvery za predčasne splatné dňa 05.02.2018. Toto oznámenie taktiež nebolo žalobkyni 1/ doručené. Dňa 10.05.2018 oznámil žalovaný 1/ žalobcom 1/ a 2/ začatie výkonu záložného práva. V priebehu nasledujúcich rokov žalobca pristupoval k výkonu záložného práva, ale neúspešne. Dňa 04.01.2024 zaslala dražobná spoločnosť U9, a.s., IČO: 35 849 703, so sídlom v Bratislave, Zelinárska 6, Oznámenie o konaní dobrovoľnej dražby dňa 21.02.2024 o 13.40 hod. Žalobcovia majú dôvodné obavy, že nehnuteľnosti žalovaný predá v dražbe skôr, ako súd rozhodne o neplatnosti úverovej zmluvy, neplatnosti záložnej zmluvy a určenie vlastníckych pomerov k nehnuteľnostiam. Bude sa snažiť všetkých z domu následne dostať. Preto podávajú návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý je dôvodný, nakoľko sa možno domnievať, že výkon záložného práva formou dobrovoľnej dražby je protiústavný. Namietajú platnosť právneho úkonu - vyhlásenie mimoriadnej splatnosti celého úveru žalovaným zo dňa 05.02.2018. Majú za to, že podľa ustanovenia § 565 OZ mal veriteľ možnosť vyhlásiť úver za predčasne splatný do najbližšej nasledujúcej splátky, čo je podľa úverovej zmluvy k 15.11.2017. Žalovaný vyhlásil úver za splatný až listom zo dňa 05.02.2018. Z uvedeného dôvodu došlo k neplatnému zosplateniu úveru. Žalovaný nie je oprávnený

navrhnuť dobrovoľnú dražbu. Žalobcovia majú naliehavý právny záujem z dôvodu hroziacej dobrovoľnej dražby a straty obydľia. Žiadajú súd, aby v lehote do 20.02.2024 vydal neodkladné opatrenie.

2. Z doposiaľ nazhromaždených dôkazov súd zistil nasledovné skutočnosti:

3. Oznámením o dobrovoľnej dražbe zo dňa 01.01.2024 dražobník spoločnosť U9 a.s. na základe návrhu žalovaného ako navrhovateľa dražby oznámil miesto konania dražby dňa 21.02.2024 o 13.40 hod. na Mestskom úrade v Martine, zasadacia miestnosť č. 103, prvé poschodie. Ide o prvú dražbu. Predmetom dražby sú predmetné nehnuteľnosti.

4. Dňa 04.03.2015 uzatvoril žalovaný ako veriteľ so žalobcami 1/ a 3/ ako dlžníkmi zmluvu o splátkovom úvere č. 5068827808, na základe ktorej poskytol dlžníkom úver na bývanie vo výške 51.000 € s úrokovou sadzbou 2,89 % ročne. Úver sa dlžníci zaviazali splácať v pravidelných 360 mesačných splátkach vo výške 215,87 €, vždy k 15. dňu v mesiaci, počnúc dňom 15.04.2015. Pohľadávka bude zabezpečená záložným právom k nehnuteľnostiam.

5. Dňa 04.03.2015 uzavrel žalovaný so žalobcami 1/ a 2/ záložnú zmluvu, predmetom ktorej je zriadenie záložného práva k nehnuteľnostiam v prospech banky ako záložného veriteľa na zabezpečenie pohľadávky banky voči dlžníkom, a to žalobcom 1/ a 3/ zo Zmluvy o splátkovom úvere č. 5068827808 zo dňa 04.03.2015, na základe ktorej bol dlžníkom poskytnutý úver vo výške 51.000 €.

6. Dňa 26.05.2015 uzatvoril žalovaný ako veriteľ so žalobcami 1/ a 3/ ako dlžníkmi zmluvu o splátkovom úvere č. 5072449694, na základe ktorej poskytol dlžníkom úver vo výške 13.000 € na bývanie, rekonštrukciu domu s úrokovou sadzbou 2,89 % ročne, ktorú sa dlžníci zaviazali uhrádzať v pravidelných 362 mesačných splátkach vo výške 55,26 €, vždy k 15. dňu v mesiaci, počnúc dňom 15.07.2015. Pohľadávka bude zabezpečená záložným právom k nehnuteľnostiam.

7. Z výpisu z LV č. XXX vedeným Okresným úradom Martin, katastrálny odbor, pre k. ú. B., vyhotoveným dňa 08.02.2024, mal súd preukázané, že žalobcovia 1/ a 2/ sú podielovými spoluvlastníkmi, každý v spoluvlastníckom podiele o veľkosti 1 k celku, predmetných nehnuteľností. Na nehnuteľnostiach viazne okrem iného záložné právo v prospech žalovaného z titulu uvedených zmlúv o splátkovom úvere.

8. Z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Martin sp. zn. 10Csp/15/2022 súd zistil, že rozsudkom zo dňa 04.05.2023, č. k. 10Csp/15/2022-359, právoplatným dňa 15.07.2023, súd zamietol žalobu žalobcov 1/ - 3/ a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania. V predmetnom konaní sa žalobcovia domáhali určenia neexistencie záložného práva viazaneho na nehnuteľnostiach. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že súd skonštatoval, že žalovaný ako banka platne vyhlásila okamžitú splatnosť úveru tak, ako to bolo zakotvené v produktových obchodných podmienkach. Z obsahu spisu ďalej súd zistil, že výzvou zo dňa 05.10.2017 žalovaný vyzval žalobcov 1/ a 3/ ako dlžníkov z úverovej zmluvy č. 5072449694 na úhradu omeškaných splátok vo výške 695,23 € ku dňu 05.10.2017. Uvedená listina bola žalobcom 1/ - 3/ doručená zhodne dňa 09.10.2017. Výzvou zo dňa 05.10.2017 žalovaný taktiež vyzval žalobcov 1/ a 3/ ako dlžníkov z úverovej zmluvy č. 5068827808 na úhradu omeškaných splátok vo výške 2.750,56 € v lehote 15 dní od doručenia výzvy. Výzva bola žalobcom 1/ - 3/ doručená zhodne dňa 09.10.2017. Oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru č. 5068827808 zo dňa 05.02.2018 žalovaný oznámil žalobcom 1/ - 3/, že z dôvodu porušenia produktových obchodných podmienok vyhlásil ku dňu 05.02.2018 mimoriadnu splatnosť pohľadávky zo zmluvy. Uvedené oznámenie nebolo žalobcom doručené z dôvodu, že zásielky neboli prevzaté v odbernej lehote. Zásielky boli dané na poštovú prepravu dňa 06.02.2018 a boli uložené dňa 08.02.2018. Boli doručované na adresu ich trvalého pobytu, kde si prevzali aj výzvu na úhradu omeškaných splátok. Oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru č. 5072449694 zo dňa 05.02.2018 žalovaný oznámil žalobcom 1/ - 3/, že z dôvodu porušenia produktových obchodných podmienok vyhlásil ku dňu 05.02.2018 mimoriadnu splatnosť pohľadávky zo zmluvy. Oznámenie nebolo žalobcom doručené z dôvodu neprevzatia zásielky v odbernej lehote. Zásielky boli dané na poštovú prepravu dňa 06.02.2018 a boli uložené dňa 08.02.2018. Boli doručované na adresu ich trvalého pobytu, kde si prevzali aj výzvu na úhradu omeškaných splátok. Podľa bodu 6. všeobecných obchodných podmienok žalovaného účinných k 01.01.2015 (v čase uzatvorenia úverových zmlúv) je písomnosť doručovaná poštou doručená tretí deň po jej odoslaní, a to, aj keď klient zmarí doručenie zásielky alebo sa o doručení zásielky nedozvedel.

9. Z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Martin sp. zn. 21Csp/86/2019 súd zistil, že rozsudkom zo dňa 21.09.2020, č. k. 21Csp/86/2019-243, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 29.06.2021, č. k. 11CoCsp/20/2021-277, právoplatným vo vzťahu k výrokom II. a III. dňa 02.12.2020 a v ostatnom dňa 18.08.2021, súd okrem iného zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia 1/ - 3/ voči žalovanému domáhali určenia, že zmluvy o splátkovom úvere sú neplatné a záložné právo zriadené na nehnuteľnostiach je neplatné.

10. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa § 329 ods. 3 CSP ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

Podľa § 111 ods. 1 CSP Do vlastných rúk sa doručuje tak, že adresát potvrdí prijatie písomnosti na potvrdení o doručení písomnosti (ďalej len "doručienka"); údaje v doručienke sa považujú za pravdivé, ak nie je dokázaný opak. Doručienka je verejnou listinou.

Podľa § 137 písm. d) CSP Žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

Podľa § 1 ods. 3 písm. b) a c) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov Spotrebiteľským úverom nie sú: b) úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého účelom je nadobudnutie alebo zachovanie vlastníckych práv k nehnuteľnosti alebo výstavba nehnuteľnosti,

c) úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého lehota splatnosti je viac ako desať rokov.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

11. Neodkladné opatrenie je jedným z procesných inštitútov v civilnom procese, ktorého účelom je neodkladne upraviť pomery strán, ak je to potrebné. Možno ho nariadiť, keď sú osvedčené aspoň základné skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov strán, nakoľko pred rozhodnutím súdu o neodkladnom opatrení nie je z dôvodu krátkosti času priestor pre vykonanie dokazovania v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní. Rozsah dokazovania je zúžený vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia. Súd pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia predpokladá pravdivosť tvrdení a spoľahlivosť dôkazných prostriedkov predložených alebo označených žalobcom. Preto ich podrobuje skúmaniu iba na úrovni tzv. osvedčovania, na základe ktorého dospeje k presvedčeniu o miere pravdepodobnosti tvrdených skutočností.

12. V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami a na základe doposiaľ nazhromaždených listinných dôkazov súd konštatuje, že neboli splnené zákonom vyžadované podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Je potrebné osvedčiť naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov strán sporu alebo osvedčiť obavu, že exekúcia bude ohrozená, t. j., vyžaduje sa osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy a preukázanie vzťahu navrhovaného neodkladného opatrenia k predmetu konania vo veci samej. Všetky tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne a je povinnosťou súdu dôsledne skúmať ich splnenie, každú jednotlivu ako aj ich vzájomnej súvislosti. Vo vzťahu navrhovaného

neodkladného opatrenia k predmetu konania vo veci samej je potrebné uviesť, že žalobcovia neosvedčili súdu dôvodnosť nároku, ktorého sa domáhajú žalobou vo veci samej.

13. Žalobcovia sa vo veci samej domáhajú určenia neplatnosti oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úverov. V súlade s ustanovením § 137 písm. d) CSP však určenie takejto právnej skutočnosti nevyplýva zo žiadneho osobitného predpisu. Žalobcovia majú právo domáhať sa určenia neplatnosti zmlúv o splátkovom úvere, záložných zmlúv, neexistencie záložného práva, neplatnosti dražby, avšak zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, že by sa mohli domáhať určenia neplatnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Uvedenú právnu skutočnosť, platnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, si súd musí prejudiciálne posúdiť v rámci uplatnenia iných zákonom dovolených nárokov. V danom prípade sa síce nepochybne jedná o spotrebiteľské zmluvy, avšak nejde o zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovení Zákona č. 129/2010 Z.z. Neplatnosti úverových zmlúv, záložných zmlúv ako aj samotnej existencie záložného práva, na základe ktorého je vykonávaná dražba, sa už žalobcovia neúspešne domáhali v predchádzajúcich konaniach. Nemožno sa stotožniť s tvrdením žalobcov, že veriteľ bol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úverov len do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky, keďže pripustením tohto názoru by bolo nespĺniteľné dodržať zákonné podmienky v zmysle ust. § 53 ods. 9 OZ. Nie je preukázané ani tvrdenie žalobcov, že im výzva na úhradu omeškaných splátok a oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti nebolo doručené. Údaje na doručení sú pravdivé, ak nie je dokázaný opak. Oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti sa dostali do dispozičnej sféry žalobcov 1/ - 3/. Zmluvy o splátkovom úvere, záložné zmluvy, samotná existencia záložného práva boli už opakovane posudzované v predchádzajúcich konaniach sp. zn. 10Csp/15/2022 a 21Csp/86/2019. Ani v jednom z týchto konaní sa nekonštatovalo, že by predmetné zmluvné vzťahy boli neplatnými. Súd v rámci týchto konaní prejudiciálne posudzoval aj (platnosť) oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. V danom prípade sa preto podľa názoru súdu jedná o prekážku veci právoplatne rozhodnutej (res iudicata), ktorá bráni tomu, aby vec, o ktorej bolo právoplatne rozhodnuté bola prejednávaná znova. Musí ísť o totožnosť osôb, ale aj o totožnosť predmetu konania, čo je v tomto prípade splnené. Ak súd rozhodol vec, nemôže o nej znovu konať a rozhodovať. Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený, t.j., ak vyplýva z rovnakého skutkového stavu. Samotné úkony, oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, boli už podrobené súdnej kontrole, kde súd konštatoval, že sa jedná o platné právne úkony. Súd nemôže opakovane preskúmať rovnaký právny úkon. Išlo by o nepripustnú reparáciu právoplatného rozhodnutia. Žalobcovia opakovane a neúspešne využívajú spôsoby, ako sa vyhnúť postihu ich majetku, ktorý dobrovoľne zaťažili záložným právom. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam súd dospel k záveru, že neboli splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia a návrh zamietol.

14. O trovách konania o nariadenie neodkladného opatrenia súd rozhodne v rozhodnutí vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Martin.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.